

14 Eylül'de Kutsal Haç'ın Yükselişi Bayramı

14 Eylül'de Kutsal Haç'ın Yükselişini kutluyoruz ve tüm Ortodoks camiası seviniyor ve coşuyor. Tıpkı ilahinin de dediği gibi, "İşte, Haç'ın vesilesiyle tüm dünyaya neşe geldi".

Bu yortunun Kilise takvimine yerleşmesinde üç tarihî olay katkıda bulunmuştur:

1) Değerli Haç'ın, 326 yılında İmparator Büyük Konstandinos'un annesi olan Azize Eleni tarafından bulunması. Golgota'da bulunanlardan hangisinin Rab'bin Haçı olduğu mucize eseri anlaşıldığında Azize Eleni gözyaşları içinde Haç'a tapındı ve onu Kudüs Episkoposu Makarios'a teslim etti.

2) Azize Eleni, Pek Kutsal Mezarın üzerine Rab'bin Dirilişi Kilisesi'nin temellerini atmıştı. Kilisenin yapımı 335 yılında bitti ve açılışı yapıldı. Sonraki gün, aynı senenin 14 Eylül'ünde, Değerli Haç'ın bu kilisede Yükseliş töreni yapıldı. Tüm Hristiyanlar büyük bir saygı ve huşuyla koşup Haç'a tapındılar.

3) Üç yüzyıl sonra Değerli Haç'ın Yükselişi tekrarlandı. Çünkü Persler Kudüs'ü işgal ettiklerinde Değerli Haç'ı Diriliş Kilisesi'nden çalıp 14 sene boyunca kendi himayelerinde tutmuşlardı. Ardından dindar Bizans İmparatoru İraklios, Haç'ı tekrar özgür bırakmayı başardı ve 628 senesinin 14 Eylül'ünde çıplak ayaklı, sade giysiler giyinmiş olarak Değerli Haç'ı omuzlarına alıp Rab'bin Dirilişi Kilisesi'ne getirdi ve Kudüs Patriği Zaharias'a teslim etti. Patrik çok duygulu bir şekilde Haç'ı aldı ve kilisenin ortasına coşkulu bir şekilde dikti. Ardından hep birlikte şu ilahiyi söylediler "Ya Rab halkını kurtar ve mirasını takdis et...".

O zamandan bu yana da Batı'da ve Doğu'da olmak üzere, tüm Kilise'de, Değerli Haç'ın Yükselişi yortusu kutlanmaya başlandı.

4. yüzyıldan itibaren de Kilise'nin Aziz Pederleri, Değerli Haç'la ilgili olan mükemmel vaazlarında, Haç'ın önemini ve Kilise'nin ve imanlıların yaşantısında ne anlam ifade ettiğini çeşitli tasvirler ve yöntemlerle bizlere gösteriyorlar.

En baştan açıklığa kavuşturmamız gerekir ki Haç'ın tek başına sihirli bir gücü yoktur. Tüm gücünü ve anlamını İsa Mesih'ten alır. O kendi rızasıyla Haç'a gerildi, Değerli Kanıyla onu (haçı) boyadı, kutsadı ve Lütfu'nun taşıyıcısı haline getirdi. Bu yüzden Aziz Pederler şöyle diyorlar: "Haç'a saygı göstererek, açık bir şekilde Haç'a Gerilmiş Olan'a saygı gösteriyorum. Haç'a Gerilmiş Olan'a tapıyorsam, itiraz etmeden Haç'a da tapıyorum... Gelin Mesih'in Haç'ına olan tapınma borcumuzu yerine getirelim. Onun önünde diz çökelim ve daha da önemlisi başı daima dik olan kalbimizin başını eğdirelim¹.

¹ Paflagona Episkoposu Nikitas, PG 105, 28-29.

Kutsal Haç'ın bayramını kutluyoruz ve tüm Kilise topluluğu ilahî sevincin ışıklarıyla doluyor ve aydınlanıyor. Haç yükseliyor ve kendisiyle beraber günahtan ötürü düşmüş olan insanlığı da yükseltiyor. Haç bizi koruduğu için şeytanın alevli oklarından korkmuyoruz. Haç, milyonlarca iyiliğin kaynağıdır. Haç, Hristiyanların ümididir, ümitsizlerin kurtarıcısıdır, hayatta zor zamanlar geçirenler için limandır, hastalar için doktordur. Haç, günahkâr tutkuları uzaklaştırır ve İman'ı destekler ².

Haç, bizi göklere çıkararak merdivendir. Haç, bizi denemelerden korur, tehlikelerden kurtarır, üzüntülerimizi tesellî eder, her ihtiyacımızda bize yardım eder. Haç dulları ve yetimleri korur. Haç'ı gören kişi cesaretle dolar ve korkaklığı def eder³.

Kardeşlerim, Rab'bimizin kanla boyanmış Haçı bizlere bu kadar ve daha birçok takdisler sunduğuna göre, ona sıkıca bağlanalım ve her ihtiyacımızda onun lütfunu ve gücünü sık sık çağıralım.

Sabah kalktığımızda, Rab'be bizlere bir yeni günün daha ışığını görmeyi bahşettiği için şükrederek haçımızı çıkartalım. Herhangi bir işe başlarken ve işi bitirirken haçımızı çıkartalım. Allah'ın bize bahşettiği her iyilik için haçımızı çıkartarak O'na şükredelim. Ve her ihtiyaç anında, her şeye gücü yeten ve ziyadesiyle salih olan Allah'ımızı, haçımızı çıkartarak yardıma çağıralım. Ve emin olalım ki tıpkı diğer birçokları gibi biz de hayatlarımızda mucizelere tanık olacağız.

² Altın Ağızlı Yuhanna, *Haç ile alakalı Nutuk*, ve *Vaaz II*, Migne P.G. 49 p.p. 407-418.

³ Girit Episkoposu Aziz Andreas, *Saygıdeğer ve Hayatveren Haç'ın Yükselişi Yortusuna Vaaz I*, PG 97, 1017-36.